

Pokrytec Fiala, sám prodává strach. Lidé už mu nevěří

20.1.2025 - Libor Vondráček | Svobodní

Když někoho nazvete „prodavačem strachu“, místo abyste debatovali, podkopáváte demokracii. Demokracie je o souboji idejí, o svobodné debatě, ne o nálepkách, říká Libor Vondráček. Předseda Svobodných, kteří by chtěli výrazněji promluvit do podzimních voleb. Lidé už podle něj nebaví jen souboj mezi Babišem a antibabišem.

Končící rok přinesl české politice dva výrazné nováčky. Stranu Motoristé sobě a koalici STAČILO. Znamená to podle vás po éře „catch all party“ a koalic napříč spektrem návrat ideologické debaty a tradičního pravo-levého dělení do české politiky?

Výsledky eurovoleb ukázaly docela něco jiného. Bylo by dobré, kdybychom mohli říct, že reálná politická diskuse se vrací, protože lidé už mají dost těch bezbarvých politiků, co mluví hodiny a neřeknou nic. Těch politiků, co to hrajou na všechny strany, aby po volbách zastupovali jen sami sebe. Jsem pro to, aby se vrátila poctivá pravo-levá diskuse, bez prázdného marketingového nálepkování, protože to dává politice směr a může nás to posunout, ale nemám pocit, že by eurovolby něco takového naznačily.

Ideově čitelní Komunisti se schovali pod méně čitelnou značku Stačilo!, aby získali nejen levicové hlasy proti Fialově vládě, a k úspěchu Motoristů vedlo spojení s Přísahou, která pravicová není, přestože se místo toho mohli spojit s pravicovými Svobodnými. První dva kandidáty na společné kandidátce nominovala Přísaha a jejich úspěch lze více přičítat osobními šarmu Filipa Turka a marketingovému týmu Přísahy než tomu, že by se do české politiky vracela věcná politická a ideologická diskuse.

Výsledky voleb v České republice ukázaly, že je tady celkem významná poptávka po nějaké třetí cestě, kterou je potřeba ve sněmovních volbách proměnit v dostatek mandátů tak, aby příští vláda byla daleko lepší než ty poslední a více respektovala vůli občanů. Ideálně by příští vláda měla uzákonit zákon o referendu, aby i u nás mohli lidé rozhodovat více sami o sobě podobně jako ve Švýcarsku. Téměř 20 % hlasů totiž získaly strany, které v posledních 30 letech nebyly u vlády, a pokud k tomu připočítáme hlasy komunistů (kteří vládli mimo vládu mezi lety 2017-2021), tak téměř 30 % lidí už přestalo bavit falešné dilema mezi Babišem a Antibabišem a volili mimo tyto marketingově vytvořené volební bloky, což jistou naději do budoucna naznačuje.

Premiér Fiala ale ve svém vánočním poselství stále dělil českou politickou scénu na demokratické síly a „prodavače strachu“, pro které už dříve zavedl označení extremisté a populisté. Není pro demokracii a svobodu v této zemi nebezpečné, pokud předseda vlády tímto způsobem delegitimizuje opozici a tím v podstatě i demokratický souboj?

Takové dělení je evidentní snahou, jak zakrýt vlastní chyby a absolutní selhání. Ten, kdo sleduje historii 20. století, ví, když premiér či prezident nějaké země začne používat takový slovník a označuje své kritiky za extremisty a protistátní živly, nebezpečně se blíží moment, ve kterém by vládnoucí chtěli rušit či nekonat už další volby, nebo si to vyřizovat se svými politickými soupeři pomocí politických procesů. To, co zaznělo od pana premiéra, je velmi nebezpečné. Tak to nemá být.

Demokracie je o souboji idejí, o svobodné debatě, ne o nálepkách. Když někoho nazvete „prodavačem

strachu', místo abyste debatovali, podkopáváte demokracii. Pokud ten stejný člověk, který ostatní nálepkuje jako prodáváče strachu, sám nesmyslně straší tím, že opozice nás chce táhnout do Ruska, pak je to pokrytec, a lidi mu to nevěří. Cítím, že dnes už to vidí, nejsou hloupí a vítězství nálepek nad fakty ve volbách nedopustí!

Jak se v kontextu toho díváte na zájem policie o vydání poslance Tomia Okamury k trestnímu stíhání? Je správné Okamuru vydat? Je správné tento typ předvolební kampaně kriminalizovat?

Jedna věc je zastat se pana Okamury, což velice správně udělalo velké množství osobností a řada politických stran. Zamyslet se nad tím, jestli by raději policie neměla napřít svoje síly k objasnění různých vážných a násilných trestných činů, včetně rozpletení kauzy okolo dozimetru, a druhá věc je nabídnutí nějakého řešení, aby se nic podobně absurdního nemohlo opakovat a nikdo neměl pochybnosti, že je policie zneužívána k vedení politického boje.

Svobodní dlouhodobě odmítají kriminalizaci obecných verbálních projevů. Trestat se mají jen ty projevy, které přímo navádějí k páchání závažných trestných činů, nebo jsou výhrůžkami vůči konkrétním osobám. Jsme proti zavádění nových gumových paragrafů do našeho trestního práva, a pokud již dnes trestní právo umožňuje takovéto politické procesy, pak bychom měli opravit také současné znění trestního zákoníku.

Před Vánoci vládní poslanci schválili nový trestný čin: Činnost pro cizí moc. Odpůrci varují, že jde o „gumový paragraf“, podle kterého lze stíhat prakticky za cokoliv. Vnímáte tuto novelu jako ohrožení svobody, nebo nezbytnost? Vidíte nějakou souvislost s kauzou, která se týká Tomia Okamury?

Ochrana před cizími vlivy je důležitá – to je jasné. Dnešní legislativa je v tomto dostatečná, beztrestně nemůže nikdo předat například plány jaderné elektrárny teroristům ani cizí moci a pokud by to udělal, už dnes naplňuje skutkovou podstatu minimálně jednoho trestného činu, který patří mezi Trestné činy proti České republice jako trestné činy proti bezpečnost § 316 Vyzvědačství, § 317 Ohrožení utajované informace či jiné trestné činy jako § 312 či § 314 Sabotáž.

Ale tento zákon? „Gumový paragraf“? To je nebezpečné. Svoboda slova je základ všeho. Žádný právní stát nemůže zavést zákon, podle kterého by mohl stíhat v podstatě každého za cokoliv. To je cesta od právního státu k tyranii. Vláda má chránit lidi, ne je šikanovat. Pokud tohle opravdu tajné služby protlačily skrze Sněmovnu, tak máme problém. Velký problém, protože našim poslancům jsou zjevně základní zásady trestního práva v právním státě zcela ukradené. Mezi tyto zásady totiž patří mimochodem i konkrétnost a předvídatelnost trestního práva, a něco tak obecného a gumového je s tím v příkrém rozporu. Není divu, že kritici poukazují na evidentní podobnost navrhovaného znění s § 98 komunistického trestního zákona na základě, kterého byli vězněni tisíce politických vězňů v Československu. Korunu tomu nasazuje fakt, že už samotná příprava něčeho tak obecného a gumového má být podle navrženého přílepku trestná. Což v podstatě znamená, že kvůli podezření bude možné např. odposlechy operativně nasadit téměř na kohokoliv.

Redaktor Echa Daniel Kaiser s odkazem na své zdroje z Úřadu vlády tvrdí, že tuto změnu legislativy si prosadily tajné služby. A existují i další indicie, že vliv „agentur“ ve státní správě stoupá. Je podle vás rostoucí vliv bezpečnostních struktur důvodem k obavám?

Tajné služby mají chránit lidi, ne ovládat politiku. Jestli jejich vliv roste, tak by se lidé měli ptát: *Proč? Kdo to řídí? Kdo má z toho zisk?* To je otázka svobody a také nezávislosti naší zákonodárné moci na ostatních vlivech. Naše Ústava říká, že „*Veškerá moc vychází z lidu, který ji vykonává prostřednictvím moci zákonodárné, výkonné a soudní.*“ O tajných službách tam nic není, a víme, jak

to dopadá, když bezpečnostní aparát získá příliš velkou moc – svoboda mizí. Z právního státu se stává policejní stát, a to nesmíme dopustit. I o tom budou volby v roce 2025 a my lidé svobodu v naší zemi zmizet nenecháme.

Vliv „zpravodajských informací“ na politiku je zjevně čím dál větší. Dozvídáme se z nich třeba i to, že lidé prý mohou být ovlivněni „hybridní kampaní“, placenou z Ruska. V důsledku toho dochází dokonce ke zpochybňování voleb. Nedávno v Rumunsku došlo s tímto zdůvodněním dokonce k jejich anulování. Volby přitom až doposud byly považovány za naprostý základ demokratického uspořádání země. Máme se bát o demokracii a své svobody?

Skutečné ohrožení demokracie představuje slovník označující kritiky ze nedemokraty a extrémisty. Ohrožením demokracie může být vzrůstající nedůvěra lidí, pramenící z toho, že politici po volbách neplní svoje sliby a lidé nemají šanci je třeba jako ve Švýcarsku kontrolovat prostřednictvím přímé demokracie. Problém pro demokracie představují i pochybnosti okolo procedury korespondenční volby, kterou tady tvrdě prosazovala současná pětikoalice.

Pro nás jsou volby svaté! Když je někdo zpochybňuje na základě zpravodajských informací, je to problém – obrovský problém. To je manipulace. *Fake news*. Demokracie musí být pevná, jasná, přestože se to těm, kteří prohrají, nemusí líbit. Anulování voleb? To je cesta do pekla. Pokud dovolíme něco podobného, aniž by se prokázalo, že došlo k volebním podvodům a manipulaci s hlasy, pak demokracie skončila a vyrůstající generace už jí nezažije. To nikdy nedovolím.

Tyto spekulace ale souvisejí s něčím, co se objektivně děje: S rozvojem internetu a sociálních sítí se mění způsob, jakým lidé získávají informace, což se promítá i do jejich volebního rozhodování. Hlavní „kohortou“, které se to týká, jsou podle všeho nejmladší voličské skupiny, které už skoro ani nevědí, co jsou to papírové noviny. Vy jste v ČR nejmladší předseda parlamentní strany: Podle čeho se tedy podle vás mladí lidé rozhodují?

Mladí lidé nečtou noviny, jsou na sítích, na TikToku, na Instagramu. Rozhodují se podle emocí, podle toho, co je cool. Proto uspěli Piráti, a teď Filip Turek. Politici, co podle nich mluví nudně a staromódně, nemají šanci. Pokud se to ale okouká, mladí si řeknou „Next!“, přejedou prstem na smartphonu a toho, kdo stavěl jenom na nich, rychle opustí, podobně jako Piráty či Dominika Feriho, jen na nich se dlouhodobě stavět nedá. My si určitě s mladými rozumíme, ale svou popularitu nechceme stavět jen na laciných a pomíjivých pózách. Uvnitř strany jsem to před lety dokázal, když si mne ve 25 letech vybrali starší kolegové do svého čela, nyní mě čeká těžší úkol, tento recept úspěšně použít i na široké masy venku, které nemají šanci se nadchnout díky osobnímu setkání, tak jako to fungovalo u spolustraníků.

Co podle vás ve světové politice změnil návrat Donalda Trumpa?

Trumpův návrat už mění svět. Pro Američany to bude rozhodně víc svobody, méně byrokracie, méně těch globalistických a elitářských plánů, co jen omezují lidi. Amerika bude zase určovat trend, a tentokrát to nebude trend zeleného šílenství, cenzury, woke ideologie a LGBT, ale bude to vítr svobody, v jehož směru bychom měli i my napnout plachty.

Tak jako pád Berlínské zdi byl symbolem návratu svobody do východního bloku, vítězství Trumpa je symbolem revoluce na západě, revoluce svobody. Trump zároveň říká, že si bude hlídat v první řadě vlastní zájmy, a to by mohlo donutit i nás a celou Evropu dělat totéž a v pudu sebezáchovy následovat cestu revoluce svobody.

Ekonomičtí liberálové a část politické pravice oslavují argentinského prezidenta Javieru

Mileie za jeho politiku drakonických škrtů ve státních výdajích. Škrtání slibuje i program DOGE, který má v USA realizovat Elon Musk. Bude podle vás možné něco takového realizovat i u nás, kde naopak státní sektor stále bobtná?

Milei má pravdu. Velký stát je problém. Stát a politici se sice tváří jako řešení, ale ve skutečnosti jsou problémem. Česká republika potřebuje škrtý, zrušit zbytečné dotace a koryta pro vyvolené, potřebuje zjednodušit byrokracii, odstranit zbytečné regulace. Ale musí to být reálné, ne jen papírové sekání neobsazených míst, tak jako v případě této vlády. Lidi potřebují svobodu, ne stát, který jim říká, co mají dělat.

Jakou roli v budoucím ekonomickém růstu má hrát politika a „veřejný sektor“? Všichni víceméně uznávají, že způsob „řízeného rozvoje“ a od stolu stanovovaných ekonomických cílů, který volila EU třeba při prosazování Green Dealu, byl mimo, ale skutečně si v době, kdy jsou k rozvoji třeba masivní energetické a infrastrukturní sítě vystačíme s „thatcherovským“ konceptem „čím méně státu, tím větší prosperita“?

Veřejný sektor? Držte ho na uzdě! Má stavět silnice, elektrárny, infrastrukturu. Ale nemá řídit životy lidí. Green Deal? Ukázka toho nejhoršího, co umí sociální inženýři a vychytralý lobbisté vymyslet! Centrálně plánovaný rozvoj? Katastrofa! Pokud chceme prosperitu, musíme věřit trhu, inovacím, podnikatelům. Méně státu, více svobody. To je recept na růst, který vždy a všude zafungoval a mohl by po volbách 2025 i u nás.

<https://svobodni.cz/svobodni-v-mediich/pokrytec-fiala-sam-prodava-strach-lide-uz-mu-neveri>